

NACRT

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

UPUTSTVO

**za popunjavanje izvještaja banke o kamatnom
riziku u bankarskoj knjizi**

Sarajevo, februar/veljača 2024. godine

SADRŽAJ

1. Opšte odredbe.....	3
2. Upute za popunjavanje obrazaca.....	4
2.1 Obrazac J 01.00 - Procjena IRRBB	4
2.2 Obrazac J 02.00 - Procjena osjetljivosti po pozicijama.....	6
2.3 Obrazac J 05.00 – Procjenjivanje novčanih tokova.....	12
3. Prijelazne i završne odredbe.....	14

MAACRF

Na osnovu člana ____ Odluke o izvještajima koje banka dostavlja Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine prema standardizovanom regulatornom izvještajnom okviru (COREP) („Službene novine Federacije BiH“, broj ____), čl. 5 stav (1) tačka h) i 23. stav (1) tačka d) Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 75/17) i člana 16. stav (1) tačka k) Statuta Agencije za bankarstvo Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 03/18), direktor Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine dana ____ .2024. godine donosi

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE IZVJEŠTAJA BANKE O KAMATNOM RIZIKU U BANKARSKOJ KNJIZI

1. Opšte odredbe

- (1) Ovim Uputstvom za popunjavanje izvještaja banke o kamatnom riziku u bankarskoj knjizi (u daljnjem tekstu: Uputstvo) propisuju se zahtjevi koje je banka dužna ispunjavati prilikom izvještavanja Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) o kamatnom riziku u bankarskoj knjizi.
- (2) Pojmovi koji se koriste u ovom uputstvu definisani su Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi (u daljnjem tekstu: Odluka).
- (3) Izvještavanje iz stava (1) ovog člana vrši se putem izvještajnih obrazaca kako se dalje navodi:
 - a) J 01.00 - Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV),
 - b) J 02.00 - Procjena osjetljivosti po pozicijama,
 - c) J 05.00 - Procjenjivanje novčanih tokova.
- (4) Banka popunjava obrasce iz stava (3) ovog člana zbirno u izvještajnoj valuti bez obzira na stvarnu nominaciju imovine, obaveza i vanbilansnih stavki primjenom srednjeg kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine važećeg na izvještajni datum, te dodatno za svaku pojedinačno značajnu valutu kako je definisano članom 2. stav (1) tačka g) Odluke, iskazano u izvještajnoj valuti (BAM). Za potrebe upravljanja IRRBB izjednačen je tretman BAM valute sa valutnom klauzulom sa BAM valutom.
- (5) Za potrebe ovog uputstva, a ako se traže posebne informacije o opcijama, primjenjuju se sljedeća pravila:
 - a) ugrađene opcije (engl. embedded options) će biti iskazane zajedno sa relevantnim instrumentom,
 - b) izričite opcije iskazuju se odvojeno od instrumenta kao derivat (tj. ne iskazuju se zajedno sa instrumentom koji se štiti).
- (6) Općenito, svi iznosi u obrascima iskazuju se kao pozitivne vrijednosti u hiljadama BAM. Izuzetak predstavljaju slučajevi kada je npr. nivo NII negativan, ako su rashodi od kamata veći od prihoda od kamata u osnovnom scenariju ili u slučaju derivata gdje je potrebno izvijestiti o neto vrijednosti.
- (7) Promjene (Δ) EVE, NII i MV iskazuju se sa pozitivnim ili negativnim vrijednostima, u zavisnosti od varijacije. Promjena (Δ) se izračunava kao razlika između EVE/NII/MV u scenarijima šoka i osnovnog scenarija. Osjetljivost EVE (i MV) određene imovine ili obaveze iskazuje se kao pozitivna ako se EVE (i MV) te imovine ili obaveze povećaju u određenom scenariju. Slično tome, osjetljivost NII za određenu imovinu ili obavezu iskazuje

se kao pozitivna ako se kamatni prihod te imovine ili rashod od kamate te obaveze poveća u konkretnom scenariju.

- (8) U izvještajnim obrascima podatak o iznosu se iskazuje sa pozitivnim predznakom i za imovinu i za obaveze.
- (9) Sivo označene pozicije u izvještajnim obrascima se ne popunjavaju.
- (10) Svi izvještajni obrasci dostavljaju se Agenciji na pojedinačnoj i konsolidovanoj osnovi, u skladu sa propisima kojima je regulisana supervizija na konsolidovanoj osnovi.
- (11) Obrasci navedeni u stavu (3) ovog člana su sastavni dio ovog uputstva i objavljuju se na službenoj internet stranici Agencije.

2. Upute za popunjavanje obrazaca

2.1 Obrazac J 01.00 - Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV)

- (1) Obrazac J 01.00 – Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV) (u daljnjem tekstu: Obrazac J 01.00) sadrži nivo i promjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE i Δ EVE), nivo i promjene neto kamatnog prihoda (NII i Δ NII) izračunate kako je opisano Uputstvom za primjenu standardizovanog i pojednostavljenog standardizovanog pristupa mjerenju kamatnom riziku u bankarskoj knjizi (u daljnjem tekstu: Uputstvo za primjenu), kao i nivo i promjene tržišne vrijednosti instrumenata (MV).
- (2) Na Obrascu J 01.00 sadržan je i podatak o korištenom pristupu shodno Uputstvu za primjenu.
- (3) Instrukcije za specifične pozicije:

Red	Instrukcija
0010-0090	<u>Ekonomska vrijednost kapitala</u> Procjena ekonomske vrijednosti kapitala (EVE) izračunata u skladu sa Odlukom i Uputstvom za primjenu.
0010	<u>Δ EVE u najgorem scenariju</u> Promjena EVE po supervizorskim šok scenarijima iz Odluke i poglavljem II.1 Uputstva za primjenu koji uzrokuju najveći pad EVE. U ovom redu prikazuje se vrijednost šoka koji ima najgori ishod od vrijednosti prikazanih u redovima 0040 do 0090.
0020	<u>Δ EVE stopa u najgorem scenariju</u> Odnos vrijednosti iskazane u redu 0010 i osnovnog kapitala banke.
0030-0090	<u>EVE u osnovnom i supervizorskim scenarijima šoka</u> Nivo EVE po osnovnom scenariju i promjenama EVE (Δ EVE) po supervizorskim scenarijima šoka u skladu sa članom 16. stav (2) tačka a) Odluke.
0030	<u>Nivo EVE u osnovnom scenariju</u> Nivo EVE u osnovnom scenariju kamatne stope na referentni datum.
0040	<u>Δ EVE u scenariju: paralelni šok rasta</u> Promjena EVE u skladu sa scenarijem iz člana 14. stav (4) tačka a) Odluke.
0050	<u>Δ EVE u scenariju: paralelni šok pada</u> Promjena EVE u skladu sa scenarijem iz člana 14. stav (4) tačka b) Odluke.
0060	<u>Δ EVE u scenariju: šok nagiba</u> Promjena EVE u skladu sa scenarijem iz člana 14. stav (4) tačka d) Odluke.
0070	<u>Δ EVE u scenariju: šok izravnjanja</u>

	Promjena EVE u skladu sa scenarijem iz člana 14. stav (4) tačka c) Odluke.
0080	<u>Δ EVE u scenariju: šok rast kratkoročnih kamatnih stopa</u> Promjena EVE u skladu sa scenarijem iz člana 14. stav (4) tačka e) Odluke.
0090	<u>Δ EVE u scenariju: šok pada kratkoročnih kamatnih stopa</u> Promjena EVE u skladu sa scenarijem iz člana 14. stav (4) tačka f) Odluke.
0100-0140	<u>Neto kamatni prihod</u> Neto kamatni prihod (NII) kao što je definisano Odlukom i Uputstvom za primjenu. Banka treba razmotriti računovodstveni tretman instrumenata zaštite i isključiti stavke navedene u članu 5. stav (2) tačka a) Odluke o izračunavanju kapitala banke.
0100	<u>Δ NII u najgorem scenariju</u> Promjena jednogodišnjeg NII po supervizorskim šok scenarijima iz člana 16. stav (2) tačka b) Odluke i poglavlje II.2 Uputstva za primjenu uzrokujući najveći pad NII-a. Najgori ishod od vrijednosti u redovima 0130 do 0140 će se prikazati u ovom redu.
0110	<u>Δ NII stopa u najgorem scenariju</u> Odnos vrijednosti prikazane u redu 0100 i osnovnog kapitala banke.
0120-0140	<u>NII u osnovnom i supervizorskim scenarijima šoka</u> NII nivo po osnovnom scenariju i Δ NII po supervizorskim scenarijima šoka iz člana 16. stav (2) tačka b) Odluke.
0120	<u>Nivo NII u osnovnom scenariju</u> NII nivo po osnovnom scenariju na referentni datum.
0130	<u>ΔNII u scenariju: paralelni šok rasta</u> Promjena NII-a u skladu sa scenarijem iz člana 14. stav (2) tačka a) Odluke.
0140	<u>ΔNII u scenariju: paralelni šok pada</u> Promjena NII-a u skladu sa scenarijem iz člana 14. stav (2) tačka b) Odluke.
0150-0170	<u>Promjene tržišne vrijednosti instrumenta</u> <u>Tržišna vrijednost (MV) u osnovnom i supervizorskim scenarijima šoka</u> Procjena promjene tržišne vrijednosti (ΔMV) instrumenata koji se vrednuju po fer vrijednosti izvan horizonta posmatranja neto kamatnog prihoda može se odraziti na bilans uspjeha ili direktno na kapital (kroz izvještaj o ostalom ukupnom rezultatu). Banka iskazuje neto ΔMV uzimajući u obzir efekte računovodstva zaštite, te isključujući efekte stavki navedenih u članu 5. stav (2) tačka a) Odluke o izračunavanju kapitala banke. Ukupna veličina i sastav iznosa na koji je vrijednost osjetljiva na ΔMV održava se zamjenom instrumenata koji dospijevaju sa novim instrumentima koji imaju uporedive karakteristike (kao što su valuta i nominalni iznos instrumenata).
0150	<u>Nivo MV u osnovnom scenariju</u> MV nivo u osnovnom scenariju kamatnih stopa na referentni datum.
0160	<u>ΔMV u scenariju: paralelni šok rasta</u> Promjena MV-a u skladu sa scenarijem iz člana 14. stav (2) tačka a) Odluke.
0170	<u>ΔMV u scenariju: paralelni šok pada</u> Promjena MV-a u skladu sa scenarijem iz člana 14. stav (2) tačka b) Odluke.
0180	<u>Druge valute: Paralelni šok</u> n/a
0190	<u>Druge valute: Kratki šok</u> n/a
0200	<u>Druge valute: Dugi šok</u> n/a

Kolone	Instrukcija
0010	<u>Iznos</u> ΔEVE-a i ΔNII-a se iskazuje kao stopa i iznos u valuti izvještavanja (kako je navedeno u instrukcijama za redove).

2.2 Obrazac J 02.00 - Procjena osjetljivosti po pozicijama

- (1) Obrazac J 02.00 – Procjena osjetljivosti po pozicijama (u daljnjem tekstu: Obrazac J 02.00) daje detaljne podatke o osjetljivosti pojedinačnih pozicija bankarske knjige na supervizorski test netipičnih vrijednosti, uključujući bihevioralne i automatske opcije za specifične stavke bilansa stanja.
- (2) Obrazac J 02.00 se dostavlja posebno za svaku značajnu valutu definisanu članom 2. stav (1) tačka g) Odluke, iskazano u BAM i zbirno za sve valute iskazano u BAM valuti.
- (3) Instrukcije za specifične pozicije:

Red	Instrukcija
0010	<u>Ukupna imovina</u> U ovom redu se prikazuje ukupna kamatno osjetljiva imovina bez obzira na njihov računovodstveni tretman, a kako je navedeno u članu 2. Uputstva za primjenu. Ovaj red uključuje: <ul style="list-style-type: none"> - imovinu centralnih banaka; - depozite kod drugih banaka; - kredite i potraživanja; - dužničke vrijednosne papire; - derivate finansijskih instrumenata koji se koriste kao instrumenti zaštite finansijske imovine; - ostalo. Banka izvještava o izloženostima imovine koja se ne odbija od osnovnog kapitala utvrđenog u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke i isključujući materijalnu imovinu kao što su nekretnine. Ove izloženosti raspoređuju se u zavisnosti od druge ugovorne strane.
0020	<u>od čega: automatska opcionalnost</u> Doprinos ugrađenih i izričitih automatskih opcija na ukupnu kamatno osjetljivu imovinu u okviru supervizorskog testa netipičnih vrijednosti, bez obzira na njihov računovodstveni tretman.
0030	<u>Centralna banka</u> U ovom redu prikazuju se iznos na računu rezervi kod Centralne banke Bosne i Hercegovine koji je kamatno osjetljiv.
0040	<u>Depoziti kod drugih banaka</u> Iznos novčanih sredstava, depozita po viđenju i oročenih depozita koji se drže kod drugih banaka.
0050	<u>Krediti i potraživanja</u> Dužnički instrumenti koje drži banka, a koji nisu vrijednosni papiri. Ovaj red ne smije uključivati izloženosti uključene u redove 0030 i 0040. Ovaj red predstavlja zbir redova 0060-0080.
0060	<u>Od čega: Fiksna stopa</u> n/a
0070	<u>Od čega: nekvalitetni krediti i potraživanja</u> n/a
0080	<u>Stanovništvo</u>

	Kredit i ostala potraživanja prema stanovništvu kako je definisano članom 2. stav (1) tačka r) Odluke. Ovaj red uključuje i nekvalitetne kredite i potraživanja prema stanovništvu.
0090	<u>Od čega: obezbijedeno stambenom nekretninom</u> n/a
0100	<u>Veliki klijenti, izuzev finansijskih klijenata</u> Kredit i ostala potraživanja od velikih klijenata koji nisu finansijski klijenti, kako je definisano članom 2. stav (1) tačka s) Odluke. Ovaj red ne smije uključivati stavke koje su uključene u red 0080.
0110	<u>Finansijski klijenti</u> Kredit i ostala potraživanja finansijskih klijenata u skladu sa definicijom iz člana 2. Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti izuzev banaka.
0120	<u>Dužnički vrijednosni papiri</u> Dužnički vrijednosni papiri koje banka drži.
0130	<u>Od čega: Fiksna stopa</u> n/a
0140	<u>Derivatni finansijski instrumenti koji se koriste kao instrument zaštite finansijske imovine</u> Banka u ovom redu izvještava o derivatima koji se drže za zaštitu kamatno osjetljive imovine, u skladu sa važećim računovodstvenim okvirom (računovodstvo zaštite).
0150	<u>Od čega: Fiksna stopa</u> n/a
0160	<u>Derivati za zaštitu pozicija dužničkih vrijednosnih papira</u> Derivati za zaštitu pozicija dužničkih vrijednosnih papira.
0170	<u>Derivati za zaštitu ostalih pozicija imovine</u> Derivati za zaštitu pozicija koje nisu dužnički vrijednosni papiri.
0180	<u>Ostalo</u> Ostala kamatno osjetljiva imovina koja se ne može razvrstati u prethodno raspoložive redove.
0190	<u>Vanbilansna imovina</u> Vanbilansna imovina navedena u Prilogu I. Odluke o izračunavanju kapitala banke koja je kamatno osjetljiva. Vanbilansne izloženosti sa fiksnom kamatnom stopom također će biti uključene u ovaj red. Obaveze po kreditima se prikazuju kao kombinacija kratke i duge pozicije. Kod obaveze po kreditima sa fiksnom kamatnom stopom banka ima dugu poziciju na početku, odnosno po nastanku obaveze i kratku poziciju kada se očekuje povlačenje kredita. Duge pozicije se iskazuju kao imovina, dok se kratke pozicije iskazuju kao obaveze.
0200	<u>Ukupne obaveze</u> U ovom redu se prikazuju ukupno kamatno osjetljive obaveze bez obzira na njihov računovodstveni tretman, a kako je navedeno u članu 2. Uputstva za primjenu. Ovaj red uključuje: <ul style="list-style-type: none"> - obaveze prema centralnim bankama; - depoziti od banaka; - izdate dužničke vrijednosne papire; - depozite bez roka dospijeca; - oročene depozite;

	<ul style="list-style-type: none"> - derivatne finansijske instrumente koji se koriste kao instrumenti zaštite finansijskih obaveza; - ostalo.
0210	<p><u>Od čega: automatska opcionalnost</u> Doprinos ugrađenih i izričitih automatskih opcija na ukupne kamatno osjetljive obaveze u okviru supervizorskog testa netipičnih vrijednosti, bez obzira na njihov računovodstveni tretman.</p>
0220	<p><u>Centralna banka</u> n/a</p>
0230	<p><u>Depoziti od banaka</u> Iznos primljenih novčanih sredstava, depozita po viđenju i oročenih depozita drugih banaka.</p>
0240	<p><u>Izdati dužnički vrijednosni papiri</u> Dužnički vrijednosni papiri izdati od strane banke.</p>
0250 0280 0320 0360 0400 0430 0480	<p><u>Od čega: Fiksna stopa</u> n/a</p>
0260	<p><u>Od čega: dodatni osnovni i dopunski kapital</u> n/a</p>
0270	<p><u>Transakcijski depoziti stanovništva bez roka dospijea</u> Depoziti stanovništvu bez roka dospijea koji se drže na transakcijskom računu kako je definirano članom 2. stav (1) tačka u) Odluke. Transakcijski depoziti stanovništva bez roka dospijea uključuju nekamatonsne i druge račune stanovništva kod kojih kamata nije relevantna za odluku klijenta da drži sredstva na računu.</p>
0290 0330 0370	<p><u>od čega: osnovni depoziti</u> Osnovni depozit kako je definisano članom 2. stav (1) tačka x) Odluke. Depoziti bez roka dospijea koji su stabilni i za koje je malo vjerovatno da će se ponovno vrednovati čak i kod značajne promjene nivoa kamatnih stopa na tržištu.</p>
0310	<p><u>Netransakcijski depoziti stanovništva bez roka dospijea</u> Depoziti stanovništva bez roka dospijea koji se drže na netransakcijskom računu kako je definisano članom 2. stav (1) tačka v) Odluke. Ostali depoziti stanovništva koji se ne smatraju „transakcijski depoziti stanovništva“ smatraju se depozitima koji se drže na netransakcijskim računima. Konkretno, netransakcijski depoziti stanovništva uključuju račune stanovništva kod kojih je kamata relevantna za odluku klijenta da drži sredstva na računu.</p>
0350	<p><u>Depoziti velikih klijenata, izuzev finansijskih klijenata bez roka dospijea</u> Depoziti velikih klijenata, izuzev finansijskih klijenata bez roka dospijea kako je definisano članom 2. stav (1) tačka t) Odluke.</p>
0390	<p><u>Depoziti finansijskih klijenata bez roka dospijea</u> Depoziti finansijskih klijenata bez roka dospijea.</p>
0410	<p><u>Od čega: operativni depoziti</u></p>

	Depoziti bez roka dospijeca koji se klasifikuju kao operativni depoziti u skladu sa članom 12. stav (1) Uputstva o načinu primjene odredbi Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti banke o izračunavanju i održavanju LCR-a.
0420	<u>Oročeni depoziti</u> Depoziti koje deponent ne može povući prije ugovorenog dospijeca. Ovaj red ne uključuje depozite prikazane u redu 0230.
0440	<u>Stanovništvo</u> U ovom redu iskazuju se oročeni depoziti stanovništva.
0450	<u>Veliki klijenti, izuzev finansijskih klijenata</u> Oročeni depoziti velikih klijenata, izuzev finansijskih klijenata.
0460	<u>Finansijski klijenti</u> Oročeni depoziti finansijskih klijenata izuzev banaka.
0470	<u>Derivatni finansijski instrumenti koji se koriste kao instrument zaštite finansijskih obaveza</u> Banka u ovom redu izvještava o derivatnim finansijskim instrumentima koji se drže za zaštitu kamatno osjetljivih obaveza, u skladu sa važećim računovodstvenim okvirom (računovodstvo zaštite).
0490	<u>Derivati za zaštitu pozicija dužničkih vrijednosnih papira</u> Derivati za zaštitu pozicija obaveza koje su dužnički vrijednosni papiri.
0500	<u>Derivati za zaštitu ostalih pozicija obaveza</u> Derivati za zaštitu pozicija obaveza koje nisu dužnički vrijednosni papiri.
0510	<u>Ostalo</u> Ostale kamatno osjetljive obaveze koje nisu raspoređene u prethodno navedene redove, trebaju biti prikazane u ovom redu.
0520	<u>Vanbilansne obaveze</u> Vanbilansne obaveze uključuju proizvode kao što su kamatno osjetljive obaveze po kreditima. Potencijalne obaveze se izvještavaju kao kombinacija kratke i duge pozicije. Konkretno, u slučaju da banka ima ugovorenu kreditnu liniju sa drugom bankom, banka ima dugu poziciju kada se očekuje povlačenje kredita i kratku poziciju na datum ugovaranja kreditne linije. Duge pozicije se u izvještajima prikazuju kao imovina, dok se kratke pozicije prikazuju kao obaveza. U ovom redu se prikazuju samo potencijalne obaveze.
0530	<u>Ostali derivati (neto imovina/obaveze)</u> Kamatno osjetljivi derivati koji nisu prihvatljivi za računovodstvo zaštite od rizika, kao što su derivati za ekonomsku zaštitu (engl. economic interest rate hedge).
0540-0640	<u>BILJEŠKE</u>
0540	<u>Neto derivati</u> Neto doprinos svih kamatno osjetljivih derivata u bankarskoj knjizi, odnosno derivata iz redova 0140, 0470 i 0530.
0550	<u>Neto kamatno osjetljive pozicije bez derivata</u> Svi kamatno osjetljivi instrumenti u bankarskoj knjizi uključujući vanbilansne pozicije i isključujući kamatno osjetljive derivate.
0560	<u>Neto kamatno osjetljive pozicije sa derivatima</u> Svi kamatno osjetljivi instrumenti u bankarskoj knjizi uključujući vanbilansne pozicije i uključujući kamatno osjetljive derivate.
0570	<u>Ukupna imovina sa MV utjecajem</u>

	Ukupna imovina u kojoj su promjene tržišne vrijednosti instrumenta relevantne za bilans uspjeha ili kapital, isključujući derivate iskazane u redu 0530.
0580	<u>Dužnički vrijednosni papiri</u> Dužnički vrijednosni papiri u kojima su promjene tržišne vrijednosti instrumenta relevantne za bilans uspjeha ili kapital. Uključuje dužničke vrijednosne papire koji se vrednuju po fer vrijednosti, te dužničke vrijednosne papire koji se vrednuju po amortizovanom trošku, a imaju instrument zaštite koji se može kvalifikovati kao računovodstvo zaštite.
0590	<u>Derivati</u> Derivati koji se mogu kvalifikovati kao računovodstvo zaštite će se iskazati u ovom redu, isključujući one derivate kojima se štite novčani tokovi instrumenata koji se vrednuju po amortizovanom trošku.
0600	<u>Ostalo</u> Ostala imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti, zajedno sa ostalom imovinom koja se vrednuje po amortizovanom trošku, ali koja ima instrument zaštite koji se vrednuje po fer vrijednosti.
0610	<u>Ukupne obaveze sa MV utjecajem</u> Ukupne obaveze u kojima su promjene tržišne vrijednosti relevantne za bilans uspjeha ili kapital, isključujući derivate zaštite iskazane u okviru reda 0530.
0620	<u>Izdati dužnički vrijednosni papiri</u> Dužnički vrijednosni papiri izdati kao vrijednosni papiri od strane banke i gdje je promjena tržišne vrijednosti relevantna za bilans uspjeha ili kapital.
0630	<u>Derivati</u> Derivati za zaštitu obaveza koji se mogu kvalifikovati kao računovodstvo zaštite, isključujući one derivate kojima se štite novčani tokovi instrumenata koji se vrednuju po amortizovanom trošku.
0640	<u>Ostalo</u> Ostale obaveze koje se vrednuju po fer vrijednosti, zajedno sa drugim obavezama koje se vrednuju po amortizovanom trošku, ali koje imaju instrument zaštite koji se vrednuje po fer vrijednosti.

Kolone	Instrukcija
0010	<u>Iznos</u> Podrazumijeva knjigovodstvenu vrijednost pripadajućih kamatno osjetljivih instrumenata.
0020	<u>Trajanje</u> n/a
0030-0090	<u>Ekonomska vrijednost kapitala (EVE)</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV) {r0010-r0090}.
0030	<u>Nivo EVE – Osnovni scenarij</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV) {r0030}.
0040	<u>ΔEVE – Paralelni šok rasta</u>

	Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV) {r0040}.
0050	<u>ΔEVE – Paralelni šok pada</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV) {r0050}.
0060	<u>ΔEVE – Šok nagiba</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV) {r0060}.
0070	<u>ΔEVE – Šok izravnania</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV) {r0070}.
0080	<u>ΔEVE – Šok rast kratkoročnih kamatnih stopa</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV) {r0080}.
0090	<u>ΔEVE – Šok pada kratkoročnih kamatnih stopa</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV) {r0090}.
0100-0120	<u>Neto kamatnih prihod</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV) {r0100-r0140}.
0100	<u>Nivo NII – Osnovni scenario</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV) {r0120}.
0110	<u>ΔNII – Paralelni šok rasta</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV) {r0130}.
0120	<u>ΔNII – Paralelni šok pada</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV) {r0140}.

0130-0150	<u>Tržišna vrijednost</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV){r0150-r0170}.
0130	<u>Nivo MV – Osnovni scenario</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV){r0150}.
0140	<u>ΔMV – Paralelni šok rasta</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV){r0160}.
0150	<u>ΔMV – Paralelni šok pada</u> Banka slijedi ista uputstva kao što je opisano u pripadajućim redovima obrasca J 01.00 Procjena IRRBB: Procjene ekonomske vrijednosti kapitala (EVE)/neto kamatnog prihoda (NII) i neto kamatnog prihoda nakon promjene tržišne vrijednosti (MV){r0170}.

2.3 Obrazac J 05.00 – Procjenjivanje novčanih tokova

- (1) Obrazac J 05.00 – Procjenjivanje novčanih tokova sadrži detaljne informacije o procijenjenim novčanim tokovima za pojedinačne instrumente bankarske knjige uključene u obrazac J 02.00 – Procjena osjetljivosti po pozicijama za potrebe izračunavanja EVE. Predmetni obrazac uzima u obzir zahtjeve i pretpostavke modeliranja u osnovnom scenariju, uključujući biheioralne pretpostavke, a zanemarujući automatske opcije. Upute za redove iste su kao što je navedeno u poglavlju 2. ovog uputstva.
- (2) Obrazac iz stava (1) ovog poglavlja se dostavlja posebno za svaku značajnu valutu definisanu članom 2. stav (1) tačka g) Odluke o upravljanju kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi iskazano u BAM i zbirno za sve valute iskazano u BAM valuti, posebno za instrumente ugovorene sa fiksnom kamatnom stopom i posebno za instrumente ugovorene sa promjenljivom kamatnom stopom.
- (3) U slučaju derivata, banka izvještava o neto iznosima procijenjenih novčanih tokova (tj. bez raščlanjivanja na dio koji je naplaćen/plaćen). Za derivate zaštite imovine, duga pozicija derivata (naplaćeno/imovina) iskazuje se sa pozitivnim predznakom, dok se kratka pozicija (plaćanje/obaveza) iskazuje sa negativnim predznakom pri izračunu neto iznosa po vremenskom razredu. Izuzetak od ovog pravila je slučaj kada je kupon primaoca fiksna u uslovima negativnih kamatnih stopa, koji se onda iskazuje sa negativnim predznakom čak iako je dio duge pozicije. Suprotno se iskazuje kada je riječ o derivatima zaštite obaveza, duga pozicija (naplaćeno/imovina) iskazuje se sa negativnim predznakom, dok se kratka pozicija (plaćanje/obaveza) iskazuje sa pozitivnim predznakom pri izračunu neto procijenjenih novčanih tokova.
- (4) Instrukcije za specifične pozicije:

Kolona	Instrukcija
0010	<u>Iznos</u> Banka u ovom redu prikazuje preostali iznos glavnice pripadajućeg kamatno osjetljivog instrumenta na izvještajni datum.

	<p>Kod derivata se u ovoj poziciji iskazuje komponenta naplate (engl. receiver leg).</p>
0020	<p><u>% Sa ugrađenom ili izričitom automatskom opcionalnošću – kupljeno</u> Procenat iznosa iskazanog u koloni 0010 za kupljene automatske opcije. Opcionalnost može proizaći iz samostalnih instrumenata kupljenih od strane banke (uključujući donje i gornje pragove (engl. floors i caps) i swap opcije) ili biti „ugrađena“ u ugovorene uslove drugih standardnih bankarskih proizvoda. Ugrađene automatske opcije kamatne stope iskazuju se zajedno s relevantnim instrumentom za koji su vezane (imovinom ili obavezom). Izričite automatske opcije kamatne stope iskazuju se kao derivati.</p> <p>Ugrađene kupljene automatske opcije uključuju:</p> <p>a) u slučaju pozicija s promjenljivom kamatnom stopom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kupljene donje pragove nad imovinom s promjenljivom kamatnom stopom (kreditni ili dužnički vrijednosni papiri); 2. kupljene gornje pragove u odnosu na izdate dužničke vrijednosne papire s promjenljivom kamatnom stopom itd. <p>b) u slučaju pozicija s fiksnom kamatnom stopom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dužničke vrijednosne papire (imovina) sa fiksnom kamatnom stopom i mogućnošću prijevremene naplate za banku; 2. izdati dužnički vrijednosni papiri s fiksnom kamatnom stopom i mogućnošću prijevremene otplate od strane banke. <p>Izričite kupljene automatske opcije su derivati koji uključuju:</p> <p>a) izričito kupljene donje pragove;</p> <p>b) izričito kupljene swap opcije gdje banka ima pravo zaključiti swap kamatnih stopa pri čemu plaća varijablu kamatnu stopu i naplaćuje fiksnu kamatnu stopu;</p> <p>c) izričito kupljene gornje pragove;</p> <p>d) izričito kupljene swap opcije gdje banka ima pravo zaključiti swap kamatnih stopa pri čemu naplaćuje varijablu kamatnu stopu i plaća fiksnu kamatnu stopu).</p>
0030	<p><u>% S ugrađenom ili izričitom automatskom opcionalnošću - prodato</u> Procenat iznosa iskazanog u koloni 0010 koji se odnosi na prodane automatske opcije kamatne stope. Opcionalnost može proizaći iz samostalnih instrumenata koje banka prodaje (uključujući donje i gornje pragove i swap opcije) ili biti „ugrađena“ u ugovorene uslove drugih standardnih bankarskih proizvoda. Ugrađene automatske opcije kamatne stope iskazuju se zajedno s relevantnim instrumentom za koji su vezane (imovinom ili obavezom). Izričite automatske opcije kamatne stope iskazuju se kao derivat.</p> <p>Ugrađene prodane automatske opcije kamatnih stopa uključuju:</p> <p>a) u slučaju pozicija s promjenljivom kamatnom stopom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prodane gornje pragove na imovinu s promjenljivom kamatnom stopom (kreditni i dužnički vrijednosni papiri); 2. prodane donje pragove nad izdatim dužničkim vrijednosnim papirima s promjenljivom kamatnom stopom itd. <p>b) u slučaju pozicija s fiksnom kamatnom stopom:</p>

	<p>1. dužničke vrijednosne papire s fiksnom kamatnom stopom s mogućnošću prijevremenog povrata za emitenta;</p> <p>2. prodane donje pragove za depozite bez roka dospijeca i oročene depozite;</p> <p>3. izdate dužničke vrijednosne papire s fiksnom kamatnom stopom s mogućnošću prijevremene isplate.</p> <p>Izričite prodane automatske opcije su derivati koji uključuju:</p> <p>a) izričite prodane gornje pragove;</p> <p>b) izričite prodane swap opcije (banka ima obavezu sklapanja ugovora o razmjeni kamatnih stopa kojima se plaća fiksna, a naplaćuje varijabilna kamatna stopa);</p> <p>c) izričiti prodani donji pragovi;</p> <p>d) izričito prodane swap opcije (banka ima obavezu sklapanja ugovora o razmjeni kamatnih stopa kojima se naplaćuje fiksna, a plaća varijabilna kamatna stopa).</p>
0040	<p><u>% Predmet bihevioralnog modeliranja</u> Procenat iznosa iskazanog u koloni 0010, a koji je predmet bihevioralnog modeliranja za koji vrijeme ili iznos novčanih tokova zavise o ponašanju klijenata.</p>
0050	<p><u>Prosječna ponderisana kamatna stopa</u> Prosječna kamatna stopa na godišnjem nivou ponderisana iznosom glavnice instrumenta.</p>
0060	<p><u>Prosječna ponderisana ročnost (ugovorno)</u> Prosječna ugovorena ročnost mjerena u godinama ponderisana iznosom glavnice instrumenta.</p>
0070-0250	<p><u>Vremenski razredi</u> Banka u ovim kolonama izvještava o svim budućim novčanim tokovima koji proizilaze iz kamatno osjetljivih instrumenata zavisno od datuma njihovog dospijeca, pri čemu se kod ugovorenih novčanih tokova unose novčani tokovi prema ugovorenim uslovima, a za potrebe osnovnog scenarija novčani tokovi u skladu sa odredbama Uputstva za primjenu.</p> <p>Automatske opcije kamatne stope, bez obzira na to jesu li ugrađene ili izričite, ne iskazuju se skupa sa instrumentom za koji su vezane, tj. zanemaruju se pri raspoređivanju novčanog toka.</p> <p>Derivati koji nisu automatske opcije pretvaraju se u pozicije odgovarajućeg odnosnog instrumenta i dijele na pozicije plaćanja i naplate (kratke i duge pozicije). Iznos predstavlja glavicu osnovnog ili zamišljenog instrumenta. Futures i forward ugovori, uključujući kamatne forward-e smatraju se kombinacijom kratkih i dugih pozicija.</p> <p>Pri izvještavanju o derivatima koji nisu automatske opcije kamatnih stopa, banka uzima u obzir stav (3) poglavlja 2.3 ovog uputstva.</p>

3. Prijelazne i završne odredbe

- (1) Banka je dužna dostaviti prve izvještaje u skladu sa odredbama ovog uputstva na izvještajni datum 30.06.2025. godine.
- (2) Danom početka primjene ovog uputstva, prestaje da važi Uputstvo za popunjavanje izvještaja banke o kamatnom riziku u bankarskoj knjizi broj: 01-173/21 od 18.01.2021. godine.

(3) Ovo uputstvo stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se na službenoj internet stranici Agencije, a primjenjuje se od 30.06.2025. godine.

Broj:
Sarajevo, xx.xx.2024. godine

DIREKTOR
Jasmin Mahmuzić

MAKRO